

Gereformeerde Kerken Nederland (GKN)

Kort verslag van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Nederland, Harderwijk 3 oktober 2020.

De eerste zitting van de synode wordt gehouden op 3 oktober in de kerkzaal van het Kerkelijk Centrum te Ermelo, aanwezig zijn 19 primi afgevaardigden en 1 secundus. De tweede zitting van de synode wordt gehouden op 24 oktober in de aula van het Christelijk College Nassau-Veluwe te Harderwijk, aanwezig zijn 17 primi afgevaardigden en 3 secundi. De derde en tevens laatste zitting van de synode is op 21 november 2020 in het Christelijke College Nassau-Veluwe te Harderwijk, aanwezig zijn 16 primi afgevaardigden en 2 secundi.

Opening

Namens de samenroepende kerk, de Gereformeerde Kerk Harderwijk e.o., opent br. J.W. Meijer de vergadering. Hij leest Efeze 4:1-16 en gaat voor in gebed. Br. Meijer staat kort stil bij het gelezen Schriftgedeelte en heet de afgevaardigden, de adviseurs, deputaten en aanwezigen op de publieke tribune van harte welkom.

Constituering van de vergadering

In het moderamen worden verkozen ds. R. van der Wolf als preses, ds. A. Jongeneel als scriba en br. J. Hartog als assessor. Br. Meijer verklaart de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Nederland Harderwijk 3 oktober 2020 voor geconstitueerd.

Ingekomen is een verzoek van de GK Enschede e.o. om als zelfstandige kerk toegelaten te worden tot het kerkverband. De vergadering besluit aan dit verzoek te voldoen. De afgevaardigden van GK Enschede e.o. worden hartelijk welkom geheten in het midden van de vergadering.

Ook br. Rick Douma die stage loopt in GK Hardenberg e.o. wordt uitgenodigd plaats te nemen in de kring van de vergadering.

De preses ds. Van der Wolf verzoekt de afgevaardigden, door te gaan staan, hun instemming met de Drie Formulieren van Eenheid te betuigen.

De agenda wordt vastgesteld. Het moderamen gaat in overleg om de vergadering verder voor te bereiden.

Deputaten Commissie Financiën en Beheer

Een voorstel van de CFB voor het terugbetalen van de studieschuld bij het bureau studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen, van studenten die overgegaan zijn naar de GKN, krijgt de instemming van de vergadering.

De synode neemt kennis van de herziene begroting voor 2020.

Onder dank voor de verrichte werkzaamheden neemt de vergadering kennis van het verslag van de CFB over het jaar 2019 en besluit gezien de verstreken tijd geen personen aan te wijzen om de boeken te controleren zodat daarmee stilzwijgend decharge is verleend over het jaar 2019.

De begroting voor 2021 wordt goedgekeurd. Het quotum voor 2021 wordt vastgesteld op € 60,-- per ziel.

Deputaten Eenheid gereformeerde belijders

Het rapport van deputaten eenheid gereformeerde belijders wordt besproken. Deputaten hebben afspraken gemaakt met deputaten ACOBB van de DGK over een te volgen route om zo mogelijk te komen tot wederzijdse erkenning en vervolgens tot één kerkverband. Ook is er gecorrespondeerd met de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt in Capelle a/d IJssel-Noord, Spakenburg-Noord, Vroomshoop en op Urk. Er is een gesprek geweest met de Hersteld Gereformeerde Kerk Bunschoten-Spakenburg. Vanwege de beperkingen door het coronavirus konden afspraken met CGK en HHK niet doorgaan.

De synode besluit deputaten op te dragen het gesprek met deputaten ACOBB conform de instructie van de GS Hardenberg van 2 november 2019 voort te zetten. Daarbij wordt aan deputaten gevraagd

plaatselijke kerken te benaderen en deze te betrekken bij het gesprek over de moeiten en pijnpunten die er nog liggen. Ook hebben deputaten de opdracht gekregen de kerken in het kerkverband met regelmaat op de hoogte te houden van de voortgang van het gesprek met DGK. Aan deputaten is gevraagd op de eerstvolgende (buitengewone) synode te rapporteren en zo mogelijk met een voorstel omtrent erkenning van DGK als kerken van Christus en kerkelijke eenwording te komen. Deputaten blijven de ontwikkelingen in de GKv volgen. Wanneer dat weer mogelijk is zullen de contacten met CGK en HHK worden voortgezet. De kerkenraad van HGK-BS, predikant ds. H.Sj Wiersma, vraagt aan deputaten ACOBB en deputaten EGB of predikanten bij hen mogen voorgaan en omgekeerd hun predikant in DGK en GKN. Daarmee kan een te grote belasting van de eigen predikant worden voorkomen. De vergadering geeft een aantal overwegingen aan deputaten EGB mee. O.a. dat in de kerken binnen de GKN regelmatig bij het niet beschikbaar zijn van een predikant, een preek wordt gelezen en/of gebruik wordt gemaakt van Beeld en Geluid in de kerkdiensten. Nog altijd hebben veel gemeenten geen eigen predikant. Het geven van toestemming aan een predikant om elders voor te gaan in een dienst of samenkomst, is een zaak van zijn eigen kerkenraad. Niet van het kerkverband. Omgekeerd is voor het toelaten op de kansels van predikanten die over komen uit de GKv of een ander kerkverband, een procedure afgesproken. De Hersteld Gereformeerde Kerk Buntschoten Spakenburg kan natuurlijk ook zelf invulling geven aan de hulpvraag door zich aan te sluiten bij DGK of GKN. Dat wordt dringend geadviseerd. Voor GKN maakt het dan niet uit of het DGK of GKN is. Dit laat onverlet dat HGK-BS en ook anderen van harte welkom zijn om b.v. als derde partij deel te nemen aan de gesprekken over een nieuw kerkverband. In het algemeen geldt dat wanneer er nood is, het beste een beroep gedaan kan worden en hulp geboden vanuit kerken in de eigen regio.

Deputaten Ad examina

Br. P. Helmus uit Amersfoort heeft het verzoek ingediend om beroepbaar gesteld te worden in de kerken. Deputaten Ad-examina hebben het preparatoir examen dat daarvoor afgenomen moet worden voorbereid. Br. Helmus wordt van harte welkom geheten in de vergadering. Achtereenvolgens controleert een daartoe door de vergadering aangestelde commissie de vereiste stukken op aanwezigheid en inhoud, en informeert in een gesprek naar de motivatie van de kandidaat. Nadat daar over is gerapporteerd en positief geoordeeld, spreekt br. Helmus een preekvoorstel uit. Nadat het uitgesproken preekvoorstel, en een tweede ingediend voorstel, zijn besproken en het oordeel positief is, wordt br. Helmus door deputaat ds. De Jager geëxamineerd in de kennis van de gereformeerde geloofsleer. Vervolgens gaat de synode in comité om de eindbeoordeling vast te stellen. De beoordeling van het examen is positief. Nadat de preses het ondertekeningsformulier voor het preparatoir examen heeft voorgelezen en kandidaat Helmus daarop zijn ja-woord heeft gegeven, verklaart de vergadering hem beroepbaar en verleent hem het recht om gedurende één jaar te staan naar het ambt van dienaar van het Woord. De akte die daarvan is opgemaakt wordt voorgelezen. Ondertekening zal op een later moment digitaal plaats vinden. De preses feliciteert kandidaat Helmus en zijn vrouw van harte en wenst hen Gods zegen toe.

Schorsing en heropening

Nadat de preses is voorgegaan in dankgebed wordt de vergadering op 3 oktober laat in de middag geschorst. Op 24 oktober wordt de vergadering door de preses heropend. Hij leest Jesaja 52: 6-9 en gaat voor in gebed.

Deputaten Begeleiding studenten.

In aanwezigheid van deputaat R. Groeneveld worden achtereenvolgens de instructie voor deputaten begeleiding studenten, de instructie docenten Gereformeerde Kerken Nederland en het huishoudelijk reglement studiebegeleiding c.q. opleiding van studenten besproken en vastgesteld.

Bededag

Via een instructie stelt de kerkenraad van de GK Assen Kornhorn voor om vanwege de grote moeiten die er zijn ten gevolge van de corona pandemie naar art 69 van de kerkorde een bededag uit te schrijven. De synode neemt het voorstel over en besluit op woensdag 26 november een bededag uit te schrijven en daaraan middels een bericht op de GKN site bekendheid te geven. Andere kerkverbanden wordt gevraagd zich hier bij aan te sluiten. Wanneer vanwege de plaatselijke situatie het niet mogelijk is om op woensdag in een kerkdienst samen te komen, kan de bededag ook op zondag 29 november worden gehouden.

Deputaten Buitenlandse kerken

Deputaten Buitenlandse kerken doen middels een rapport verslag van hun werkzaamheden in de afgelopen periode. Onder dank voor de verrichte werkzaamheden neemt de synode kennis van het rapport en de bijlagen.

Deputaten hebben contact opgenomen met GKI-North Sumatra (Indonesië) met de vraag of een eerder ontvangen uitnodiging wel voor de GKN bestemd was. Dit bleek wel het geval te zijn.

Deputaten hebben doorgesproken over de vraag vanuit de SERK Duitsland om kerkvisitatie vanuit de GKN ontvangen. Op voorstel van deputaten besluit de synode dat de kerken de verantwoordelijkheid op zich nemen om aan de beide gemeenten van de SERK kerkvisitatie te brengen. De synode besluit deze taak onder te brengen bij deputaten Buitenlandse kerken.

Deputaten Buitenland hebben in 2019 met de SERK Duitsland de praktische invulling van de zusterkerkrelatie afgestemd. Dat heeft geresulteerd in twee documenten, namelijk een Nederlands document (opgesteld door deputaten Buitenland) en een Duits document (opgesteld door de SERK). De synode neemt kennis van deze documenten.

Deputaten zijn voornemens met minimaal één afgevaardigde naar het congres van de EuCRC te gaan. Een uitnodiging wordt tegemoet gezien.

Intern hebben deputaten de taken verdeeld. Als contactpersonen voor de kerken in Australië, Canada en Zuid-Afrika zijn aan gewezen: voor de FRCA br. Stelma, voor de CanRC, ds. De Jager en voor de VGKSA, ds. Visser.

Op 7 januari hebben deputaten een gesprek gehad met vertegenwoordigers van CanRC en FRCA. De synode neemt kennis van het verslag van dit gesprek.

Op voorstel van deputaten besluit de synode, net zoals eerder naar de CanRC en FRCA is gedaan, een brief te sturen aan de VGKSA met het verzoek om te komen tot een zusterkerkrelatie.

De synode geeft deputaten Buitenland mandaat om een brief op te stellen en te versturen.

Op 18 februari 2020 hebben deputaten een uitnodiging ontvangen van de Evangelical Presbyterian Church in England and Wales (EPCEW), voor een tweejaarlijkse vergadering met 'zusterkerken en andere vrienden van het Presbytery'. Het kerkverband van de EPCW is lid van de ICRC en neemt ook deel aan de Europese conferentie. De vergadering valt samen met de GS van 21 maart 2020.

Deputaten hebben als antwoord een brief gestuurd waarin we hun vergadering groeten in Christus, moeten melden dat we niet aanwezig kunnen zijn en enige informatie over de Gereformeerde Kerken Nederland geven.

Desgevraagd bevestigt de vergadering aan deputaten dat de GKN er naar streeft toe te treden lid te worden van de ICRC.

Deputaten hebben via ds. De Jager een schrijven ontvangen van deputaten van de OPC met de uitnodiging voor contact om de mogelijkheden van een kerkelijke relatie te onderzoeken. Deputaten worden gevraagd om een waarnemer te sturen naar hun synode in 2021 in de omgeving van Chicago. De vergadering neemt dankbaar kennis van dit schrijven en vraagt deputaten in hun antwoord hen te groeten en aan de zegen van de Here op te dragen.

Comité

In comité wordt gesproken over enkele bij de synode ingediende vertrouwelijke stukken.

Schorsing en heropening

Nadat de preses is voorgegaan in dankgebed wordt de vergadering op 24 oktober aan het eind van de middag geschorst. Op 21 november wordt de vergadering door de preses heropend. Hij leest Zacharia 1: 7-17 en gaat voor in gebed. De preses memoreert het overlijden van prof. dr. J. Douma op zaterdag 7 november 2020. Prof. Douma heeft veel voor de gereformeerde kerk vrijgemaakt en voor de Gereformeerde Kerken Nederland mogen betekenen. Daarvoor danken we God. Meerdere malen heeft prof. Douma aan synodevergaderingen als adviseur mogen deelnemen. De preses bidt mevrouw Douma en hun kinderen troost en Gods nabijheid toe bij dit verlies.

Acta en uitgegane stukken

De Acta van de GS van 2 november 2019 en de Acta van de GS van 29 februari 2020 zijn vastgesteld door het moderamen van die synodes. Vanuit de vergadering zijn er geen opmerkingen of vragen over deze Acta zodat ze gepubliceerd kunnen worden.

De vergadering neemt kennis van de lijst met stukken die in de periode 2 november 2019 tot 3 oktober 2020 zijn uitgegaan.

Steunverlenende kerk voor het RTS

De steun verlenende kerk voor het RTS, de GK Hardenberg e.o., geeft een toelichting op het jaarverslag, de financiële cijfers over het afgelopen jaar en de begroting voor 2021. Mee vanwege beperkingen ten gevolge van de corona pandemie -o.a. de reisbeperkingen wereldwijd-, heeft de communicatie met en het werk van het RTS vertraging opgelopen. Ook bleek het moeilijk de door de kerken gevraagde informatie te krijgen over de inkomsten en uitgaven van het RTS. Dat gaat veranderen. Door het RTS zullen enkele studenten worden ingezet voor het verstrekken van gegevens en PR activiteiten. De stichting Vrienden van het RTS is weer actief. De samenstelling van het bestuur is gewijzigd. De steun verlenende kerk en de vrienden wisselen informatie uit en houden elkaar op de hoogte van elkaars activiteiten. De financiële situatie van het RTS is zorgelijk. Sponsoren uit Amerika en Canada hebben er mee voor gezorgd dat tekorten werden aangevuld. Nahet volgende jaar dreigt weer een tekort van € 70.000,00. Gezocht wordt naar nieuwe bronnen.

De vergadering besluit het quotum voor de steun verlenende kerk vast te stellen op € 40,00 per ziel.

Instellen classes

Het rapport van de commissie voorbereiding instellen classes wordt besproken aan de hand van een aantal voorstellen waarover een besluit moet worden genomen.

De vergadering besluit tot het instellen van twee classes. Een classis bestaande uit de GK Assen Kornhorn, de GK Dalfsen, de GK Kampen, de GK Hardenberg e.o. en de GK Zuidhorn e.o. En een classis bestaande uit GK Ede e.o. (incl. GK Amersfoort e.o. en GK 's-Hertogenbosch e.o.), GK Enschede e.o., GK Harderwijk e.o., GK Zwijndrecht e.o. (incl. GK Goes e.o.) en de GK Zwolle e.o. (incl. GK Apeldoorn e.o. en GK Den Helder e.o.).

Aan respectievelijk de GK Kampen en de GK Ede e.o. wordt opgedragen de kerken van de betreffende classis samen te roepen voor een eerste vergadering in de februari 2021. De vergadermomenten en frequentie wordt aan de classis overgelaten. De synode neemt kennis van het model voor een Huishoudelijk Reglement voor de classes. Het is aan de classis om een definitief reglement vast te stellen. Ook de naamgeving is aan de beide classes.

Voor de generale synode die tegelijk particuliere synode is, wordt het Huishoudelijk Reglement herzien en vastgesteld. De vergadering besluit na enige discussie de vergaderfrequentie vast te stellen op 1 maal per 3 jaar. De voorkeur is om zowel wat taakverdelingen als frequenties betreft, zo dicht mogelijk bij de kerkorde te blijven. De eerstvolgende (reguliere) synode wordt D.V. gehouden in 2023. De beide classes zorgen voor 6 afgevaardigden. Voor zover mogelijk 3 predikanten en 3 ouderlingen. Een buitengewone synode kan bijeengeroepen worden wanneer de beide classes daar om vragen. De kerkelijke examens lopen vanaf nu via de classis. Aan deputaten CFB wordt opgedragen de GS van 2023 te dienen met voorstellen voor de herindeling van het financieel beheer

nu er classes zijn. Tot de GS van 2023 zal de deputaat-scriba de werkzaamheden voortzetten en de samenroepende kerk ondersteunen bij de voorbereidingen van de synode. Het is aan de GS van 2023 om te beslissen of dit deputaatschap kan vervallen. De einddatum van alle benoemingen is 2023. Benoemingen en herbenoeming zullen eens in de 3 jaar plaatsvinden. Het dechargeren door de synode eveneens eens in de drie jaren.

Kerkelijke rondvraag en rondvraag naar art 41 KO

De GK Ede e.o. met de preekplaatsen GK Amersfoort e.o en GK 's Hertogenbosch e.o. ondervindt moeite bij het invullen van preekbeurten. Slechts af en toe biedt een predikant aan om voor te gaan. De GK Zuidhorn e.o. meldt dat de gemeente is voorgesteld een beroep op kandidaat P. Helmus uit te brengen, waarbij een uitgebreid consulentenschap met Harderwijk e.o. wordt aangegaan.

Benoemingen en ontheffingen

De GS besluit:

- ds. L. Heres aan te wijzen als consulent van de GK Zuidhorn e.o.;
- ds. R. van der Wolf aan te wijzen als consulent van de GK Enschede e.o.
- ds. E. Hoogendoorn en br. G.H. Werkman te herbenoemen als deputaten Appellzaken
- zr. D.R. Buist-Biewenga, br. L. Buit en br. J.W. Meijer te benoemen als deputaten Appellzaken
- ds. J.R. Visser, ds. A. de Jager en br. J.F. Bos te ontheffen van hun taak als deputaten Ad-examina
- ds. J.R. Visser te herbenoemen als deputaat Buitenlandse kerken
- ds. A. Jongeneel te benoemen als deputaat Buitenlandse kerken
- br. L. Roorda te herbenoemen als deputaat CFB
- br. C. Tillema te benoemen als deputaat CFB
- ds. R. van der Wolf te herbenoemen als deputaat Eenheid gereformeerde belijders
- ds. A. Jongeneel te benoemen als secretaris deputaat Eenheid gereformeerde belijders
- br. J.F. de Leeuw te herbenoemen als deputaat-scriba.
- ds. A. Bas, ds. A. Jongeneel, ds. J.R. Visser en ds. R. van der Wolf te benoemen als deputaten art 49 KO
- GK Zwolle e.o. aan te wijzen voor het nazien en controleren van de boeken van de CFB
- GK Enschede aan te wijzen voor het nazien en controleren van de boeken van de Steunverlenende kerk voor het RTS
- GK Harderwijk aan te wijzen voor het nazien van het GKN archief bij de archiefbewarende kerk

Deputaten Visitatoren

Vastgesteld wordt dat de afgesproken visitatie aan de GK Dalfsen e.o. niet is gehouden.

Persoonlijke rondvraag

Door geen van de afgevaardigden wordt gebruik gemaakt van de persoonlijke rondvraag.

Volgende Generale Synode

De synode wijst de Gereformeerde Kerk Kampen aan als samenroepende kerk voor de volgende Generale Synode die D.V. in november 2023 gehouden zal worden.

Censuur naar art 48 Kerkorde

Een van de afgevaardigden vraagt in het kader van het oefenen van censuur naar art 48 van de kerkorde het woord. De preses stelt vast dat censuur naar art. 48 K.O. niet geoefend hoeft te worden.

Sluiting

Nadat de preses is voorgegaan in gebed, wordt de synode gesloten.

Namens het moderamen,
J. Hartog, assessor.